

VOJENSKÁ NEMOCNICE OLOMOUC
Sušilovo nám. 5, 779 00 Olomouc Oddělení klinických laboratoří
Tel.: 973 407 180, 973 407 286, e-mail: laborator@vnol.cz

Popis laboratorního vyšetření

Prostatický specifický antigen (PSA)	
Analyzovaný materiál	Sérum
Příprava před odběrem	Odběr nejdříve 48 hodin po každém vyšetření per rectum nebo po masáži prostaty, delší jízdě na kole, na koni, nejdříve 2 týdny po biopsii prostaty. R005-Pokyny pro pacienta-odběr žilní krve
Odběrový materiál	Srážlivá krev: Vacuette Greiner červená zátka, 4; 8; 9 ml
Odběr	R060- Pokyny pro zdravotnický personál-odběr krve
Transport a skladování	Transport: max. 2hod při 16 -25°C Stabilita séra: 2-8 °C 1 den -20 °C 3 měsíce Zdroj: Pracovní návod výrobce: Total PSA, Abbott Laboratories
Dostupnost	Rutina
Analytická metoda	Chemiluminiscenční imunoanalýza na mikročasticích (CMIA)
Referenční interval	Muži: 0 - 40R < 1,4 µg/l 40R - 50R < 2,0

	50R - 60R < 3,1 60R - 70R < 4,1 70R-105R < 4,4 Zdroj: Pracovní návod výrobce: Total PSA, Abbott Laboratories
Interpretace	<p>PSA je serinová proteáza produkovaná buňkami prostaty. Jeho funkce není dosud známa, snad se podílí na hydrolýze proteinů ejakulátu. Určité množství PSA lze prokázat i v séru, vyskytuje se zde z velké části vázaný na inhibitory proteáz, malá část je volná.</p> <p>- zvýšení: karcinom prostaty, benigní hyperplázie prostaty, po palpaci per rectum, katetrizace močového měchýře, po jízdě na kole.</p> <p>Specifitu stanovení PSA vzhledem k malignímu onemocnění značně zvyšuje zavedení dalších kritérií:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovení referenčních hodnot podle věku (hodnota cut off roste s věkem díky postupnému zvětšování prostaty) • stanovení denzity PSA (vztažení kvantity PSA k objemu prostaty – transrektální UZ) • stanovení rychlosti růstu koncentrace PSA v séru (jak denzita, tak rychlost růstu jeho koncentrace je vyšší u pacientů s karcinomem) • u hraniční koncentrace 4-10 µg/l stanovujeme poměr volného a celkového PSA (free/total PSA), bylo totiž zjištěno, že u nemocných s karcinomem podíl volné frakce ubývá. Při poměru > 25% je pravděpodobnost karcinomu menší než 10%, je-li poměr < 10 %, roste pravděpodobnost karcinomu nad 80 %. Toto stanovení lze provést pouze u pacientů indikovaných od lékařů s urologickou odborností. <p>Indikace: diagnostika onemocnění prostaty, monitorování terapie karcinomu prostaty</p> <p>Zdroje: Klinická biochemie - třetí, přepracované a rozšířené vydání, Jaroslav Racek, Daniel Rajdl et al. Interna, 3. aktualizované vydání, Richard Češka a kolektiv Doporučené postupy pro časnou detekci, diagnostiku a léčbu jednotlivých stádií karcinomu prostaty, 2018</p>
Poznámky	

Aktualizace: MUDr.Dočkalová Zuzana